

V tvorbě **Jany Křížové** převládá harmonické uspořádání tvarů, v nichž je zaznamenán pohyb, čas nebo postupování a prolínání. Jednotlivé prvky se vyvažují, míjejí, spojují i prorůstají. Její představy se často vážou k určitému prostoru, který je ovlivňuje a s nímž tvoří celek. Naplňují ho, dávají mu nový smysl, přetínají ho a pomyslně rozdělují. Při její práci dochází ke spojení různých látek - dřeva, porcelánu, kovu nebo skla. Ty se citlivě doplňují a také spolu kontrastují. Jejich rozdílné vlastnosti dávají projevu napětí, vznikající mezi uzavřenými a otevřenými tvary, mezi hladkou plochou a rozbrázděným povrchem i mezi oblými a špičatými prvky. Strídá se tak lyrická jemnost s útočným pronikáním prostoru, zasněná básnivost s agresivní silou.

Autorčin výraz je podřízen řádu, který však nesvazuje a dovoluje svobodně rozvinout nápady, myšlenky a představy. Sochy i kresby mají přesný rytmus básní nebo hudebních vět. V jeho rámci se rozvíjejí melodie, jejichž souznění se občas přerušuje disharmonickými tóny, které je vlastně podporují, podtrhují a zdůrazňují.

Obraz skutečností se soustřeďuje do jasných a zřetelných znaků, dovolujících proniknout do spodních vrstev našeho vědomí a nepřímo vyjádřit odkaz minulých generací, zapomenuté i věčně přetrvávající touhy, představy dávno zaniklých civilizací i dnešní rozporuplné doby.

Projev Jany Křížové směřuje k jednoduchosti a sdělnosti, k přesně vyjádřeným proporcím a přitom v něm zůstává prostor k volnému rozvíjení variací na motivy, které ji oslovují a neustále se vracejí. Do jejího díla se promítá cit pro navazování a chápání různých, třeba i nezvyklých, souvislostí mezi rozmanitými životními představami a myšlenkovými rovinami.

Jiří Machalický